

Linahinnad pidewalt tõusmas

Petseris maksti 125 senti kilost. Wõrus seni pakkumine tagasihoidlik.

Ragu nähtud täna teisel meelelehes toodud Tallinna büröökomitee linahinnade noteeringust on siin alusel Wõru- ja Petserimaal linahinnaks määratud 123 senti kg — tõus seega eelmise nädalaga võrreldes 3 senti kllst ja võrreldes kuu aega tagasi umbes 16—17 senti kllst.

Reedepeel Petseri laadal oli aga linade pakkumine võrdlemisi tagasihoidlik ja siin maksti kottuhoijate poolt ligi paar senti üle noteeringu, see on siin forbi eest 125 senti kllst. Siin osteti si Petseri laadal umbes 60.000 kg. Wõrus on linade pakkumine siin hoopis tagasihoidlik, kuna põllupõhjad teiste tööstuste tõttu pole saanud juuremale linaharimisele ajada.

Sent kottuhoitud linast selgub, et kaesolewal aastal linade andmõnund aastasega võrreldes tugewam ku poolelt, kuid siinabid võrdlemisi palju linast liub. Selle n. n. karbluu olemasolu linastus on seletatav sellega, et linade turule toomisele on lihtsustatud, s. o. linad on loeti ligi ruttu wälja wõetud ja ka pärast lalalasta- mist pleetimisele et ole neli lastud tal- lalastel pöul olla.

Wäljaspool Wõru- ja Petserimaad on linade wõrdlemisi wähe turule toodud ja ka eksporditakse on ostmisele tagasihoidlikud. Kõik aga ostawad mu- jal Ceatis turuletoodud linu elawalt meil kodumaa tetruswabritud (Norwa, Wiilandi ja Wäljaläla wabritud) ja makswad koguni kõrgemat hinda kui eksporditakse.

Wäljaläla määsib wenelased kaesolewal sügisel üle 30.000 tonni wana linu. Suwitaw on märkida, et siin- juures hinnad järjeft tõusnud: eelne- sed paritid määsib hinnaga 80 ingli- naelsterlingit ja wilmased 83½ nael- sterlingit tonni eest. Praegu aga nõu- wad wenelased juba 84 ingliksaala tonni.

Meie linade on olnud harilikult wene linast 2—3 naelsterlingit odawam. Wenelastel jaadud hinda aluses wõttes, pealtmeielegi jaama oma linast nli forget hinda, mis wõimaldats tootjatele

Puudustkannatawaile lastele 5 miljonit senti

Wabariigi walitsuse koosole- tul 1. sept. otsustati lubada rahwamajanduse elustamise fondi summaks kasutada ajuti- selt puudustkannatawate laste abistamiseks kuni 50.000. Tähenadatud summa antakse tarwiduse järgi haridus- ja sotsiaalministeeriumile kasutamiseks, kes summad linnade wahel ära jaotab.

Haridus- ja sotsiaalministeerium on alates 1931. a. igal talwel korraldanud puudustkannatawate laste abistamist linnades ja juuremalale alustes. Sum- mad abistamiseks korraldajatele on mää- ratud riigi eelarwe korras ja töör- raldamisel erifondist. Mõõdunud tal- wel määrati laste abistamiseks krediti- riigi eelarwe korras 30.000 ja 188.

Korralduse erifondist 100.000, kottu 130.000.

Wäljaläla armates kaesolewal aastal, kus rahwale on wõimaldatud eel- miste aastatega võrdeldes rohkem 1888 ja ligi seewärre, et on tulnud mitmel pool tööstustest puudus, mis on tunduvalt aldanud parandada rahwa majanduslikku olukorda, ei peaks olema laste abistamiseks waja duft seelhes ulatuses, nagu oli see mõõdu- nud talwel. Aga et ole eelolewal tal- wel eriliselt tööpundust ette näha, wad 1888 peaks jätuma kõigile, kes seba waja wad. Sellepärast peeti tarwilikuks puudustkannatawate laste toetustami- seks määrata rahwamajanduse elusta- misle fondi summa 50.000 ulatu- ses. Mõisugune summa sellest langeb Wõrule, pole eelalgu weel teada.

Vana-Roosa saab rahvamaja

Seni puudub suurel Wana-Roosa wallal oma rahvamaja, kus oleks wõ- malik pidada kooli, kottuhoitud ja muud juuremalale rahwafogumist korraldada. Selle otstarbeks kasutatakse koolimaja ruumid pole kaudu otstarbekohased — ruumide wõrdlemisi ei oleks.

Nüüd on teostatud organtistat- oonid tõsistest asja juurde asunud. On

Tapja 4 aastaks sunnitööle

Rahwase ringkonnakohtus mõstis neljats aastaks sunnitööle Umbra walla elaniku Rudolf Põllu, 39 a. wana, kes kaesolewal aastal 18. apr. lastis wint- püüsi jurnus Edgar Põdra. Käsitline juhtus pööle tuleidreie pldu, kus Põld jat teelidit lüüa ja walisipäikes wih- hoos läks koju, kuit tult tagasi wint- püüsi ja rewolwriga. Zemle wastu-

Wõrumaa kirjanikke ja nende teoseid

Kirjutanud Aug. Usin.

15. Friedrich Reinhold Kreu-
wald

(Warjunitmed: Wõru Kela, Kõlmetse, Wõru lallit, Kaulutse), (sündinud Wõru-
maal, Kadriana Kõlmetse 3. sept. a.
mõstas 14. det. 1803. a., jurnud Tor-
tus 13. aug. 1882. a., wanaabuse päewi
oma tütre Adelheid Uetite (sündinud
Wõrus 1834. a.) mehe, gümnasiumi
õpetaja G. Blumbergi juures elades.
Maetud Tartu Jaani koguduse kalmis-
tule, puhates toos oma abikaasa Marie
Elisabethi (sünd. Saedler) ja tütre Adel-
heidiga musta marmoristil au. Kreu-
waldi ema aga puhat Wõru kalmistul,
tuhu kõrwale maetud ta ta 15-aastaseft
jurnud tütre Marie Oitille (28. sept.
1836 — 17. okt. 1851). Kreuwaldi
fogu eluöö weeres wäljes ja wäljeses
Wõru linnakeses, kus teoties linn-
a-
arstina 44 aastat (1833—1877).
Oma amelts on dr. Kreuwald olnud
wäga hoolas, ofaw diagnosist ning abi-
tarwitajalle, eriti waeetele, enesela-
ga-
miseni wastuolul. Arst, lauletaja,
mele kuulsa rahwuseepose „Kalewi-
poja“ looja, kirjanik, rahwaluuletundja
ja -foguja ning wõimalatu lastusegelane.
Awaldanud kirjuti ja teoties:
„Wõru-kall“, Tartus 1840; „Wagga
Jenowema ajalil eluooeg“, Tartus 1842;

Wõi wäljaveda laurenas.

Wilmajaduste wäljaveda kontrol-
jaama kottuwõttel on oktoobris läinud
wõlksurule wõld kogusummas 22 511
tunni eelmise aasta 18 061,7 tunni
wastu, näidates seega juurenemist
24,6 protsi.

Kreenholmi nusi töölisi.

Kreenholmi manufaktuurwabrikud on
jaanud wilmajel ajal kirelsoomulisi
juuremalale wõlksurule, mistõttu wõ-
tatses alates 4. novembrist 70 uut töölisi.
Uitijelt on wõrklul ka ebaspidi loota
juuremalale teelime, nli et wõlksurule
lähemal ajal ette ei ole näha.

Sännalane rahwalikooli.

Säna Rahwar. Selti raamatufogu
hoitja, lugemislaua korraldaja ja näit-
leja pr. Amanda Uibo alus 1. nov.
alates Rundesle, et õppida lälles
rahwalikoolis teistsondliku tegewust,
mis pädimeks õppealaks.

Laps sõl rolimürki.

Petseris, Kõla tänaval elutsewa
Marie Klemenit wõlksurule off jattunud
roimale pandud mürki juurde. Saps
wõlksurule mürki siis. Arsti poolt tunni-
tati tema wlgastatud raskes.

Tallinlane wale- rahadega Petseris.

Mõõdunud kuu algul leidis Petseri
ühispanga kassapidaja panga kassast
wale, kassist joontatund 10-kroonise
paberraha, mis oli nli hästi tehtud, et
kassapidaja oli selle wastu mõtunud.
Kriminaalpolitseil selgitas juurdlust, et
waleraha on walmistanud Tallinnas
elaw Artur Gryn, kes on warem wale-
raha tegemise eest karistatud.

Wenelased ehitawad piirile uut wärawat.

Cesti-Wene piiril, raudtee piiripunt-
tis, on wenelaste poolt ehitatud uus
„auwäraw“ wana ajemele, mis ehitati
5 aastat tagasi maitpudustuse puhul.
Uus wäraw on lahella meetrit kõrge.

1848 asutab Kreuwald e l m e s e
eesti pildilajirja „Ma-ilm ja mända,
mis leal sees leida on.“ milti linus
ainult wiks wihku ning wähele menu
istiu joitus 1849. a. Peale selle awal-
danud hulga kirjuti „Cesti Posti-
mehes“ ja Wõlksurule nädalalehes
„Sõnandis.“

Ent krooniks wanameister dr.
Kreuwaldi walmustoodangule on ta
Cesti rahwusliku lugulaulu juuretoos
„Kalewipoeg“, milmine linus 1861.
a. Kõlmetse. „Kalewipoja“ ettemalmis-
tamine, rahwa ustumuste ja pärimuste
Cesti rahwa muinaslugualeft Kalewi-
pojaft fogumine algas 1851. a., kuna
toostamine 1857. a. Sellele juure ja
austama älesande oli dr. Kreuwaldile
õpetatud Cesti Seltis (teaduslik seits,
teoties Tartu ülikooli man 1838. a.
tännil) loomutanud ja ufsaldanud
1850. a., pärast dr. Fähimanni warast
jurma, sellele too juur 185. „Kalewi-
poja“ toostamine, seelst efsalgu äles-
andeks oli tehtud.

Meile wõrumaalastele on eriti
tunnustawalt au ja õnn ofas jaanud
sellega, et rahwuslik juuretoos „Kalewi-
poeg“ on juft meie maa ptnaal, Wõ-
rus kirja pandud.

Koodame omeli siiski, et hiljemalt
Rahmatu-aasta testel too „Kalewi-
poja“, kui Cesti rahwa tähtsajama, oma
efimememate ustumuste ja pärimuste
m ä l e s t u s r a a m a t u s t n n t m a j a
Wõru linnale omandamise lülmus
pealtelt õnnelikult lahendub. Ja weel
enamgi rõõmustaw õnust juft selle-
pärast, et jaabuwal 1936. a. meil õn-

Jaapani ultimaatum Hiinale

Hilinas kardetakse tõsiselt sündmusi.

Hiina wälisministeeriumi
Kaja departemangu juhataja
seletas Hiina esindajale, et
Hiina-Jaapani wahetord on
järjeft terawnenemas, nli et on
tarta tõsiselt sündmusi.

Pekingist teatatse hästlinformeerit-
tud ringlondadeft, et Jaapan efsias
Hiina walitsusele mägutseja järgmiste
nõuetega: 1) Pekingi tsjandufogu li-
twideeritagu, 2) Pekingi linnapää wal-
landatagu, 3) linnal Shanchen waban-
dagu Shanchen sündmuse pärast, kus
teatawasti tapeti üks Jaapani (anbaru,
4) demilitariseeritud tjooni lalendatagu
millele uuele maafonnale Hopet pro-
wintsis, mille istiu see tjooni läheneb
Pekingile, 5) jaapaniwalitsuseft fittifitigib
arreteeritagu, kusjuures ähwardatse,
et jaapanilased asuwad neli tse arreteer-
rime, kui Hiina walitsus ei täida seda
nõudmist ja 6) Jaapani wõlmud awal-
dawat rahulolematust linnal Shanchen
tewewuse lohta.

Ka naised saawad koja

**Rahwamajanduskoja seadus pannakse riigiwanema de-
kreediga maksma.**

Wabariigi walitsuse koosolekul 1. sept.
waadati läbi ja pannakse maksma riigi-
wanema dekreedina rahwamajandus-
koja seadus. Rahwamajanduse alal teot-
sewate natsorgantistatistoonide toonda-
mises, rahwamajanduse efsinduseft ja
huwidate kaitseft, jamuti rahwamajanduse
tutse arendamises sotsiaalsete ähja-
tõlle kõigil teistele kutsetegale. Rada
teoties awalikfoguallikul alusel.

Rojal on 50 liget; kes walitakse
rahwamajanduse alal teotsewate nats-
organtistatistoonide poolt nelsse foandu-
nud likmete seast, misjuures 34 liget

maal teotsewate natsorgantistatistoonide
ja 16 liget linnades ja alustes teot-
sewate natsorgantistatistoonide poolt.

Wabariigi walitsuse poolt antawas
juhatuskirjas määratateft fittifitats wali-
mises õigustatud organtistatistoonid,
nelle langew likmete arm, kandiwaatide
älesleadmise ning walimise lorb.

Siats likmetele, kes walitakse se-
duse § 7 korras, toda walib kuni 10
liget asjatundjate seast koja tegewuse
aladel.

Roja walimised toimuwad siemi-
nistri poolt määratud tähtajal.

Suur huwi „Ümera jões“ wastu

Riigikwanema kõrgema auhinnaga
kroonitud Dr. Wõlksurule ajalooline
juuretoos „Ümera jões“ linus teata-
wasit „Cesti Kirjastuse Kooperatiiv“
wõlksurule novembril algul teises äm-
beritõttatund traktis.

Kirjastuse poolt alandatud hinnaga
— 3.75 — amatud etteelimeft on
Kirjanduse fõbrad õige rohkelt kasutanud.

Kuigi alandatud hinnaga etteelimeft
lõpp-lähtuog on alles 9. novembril, on
juba nüüd raamatu päale tulnud üle
300 etteelimeft.

Ka teiste Wõlksurule wõlksurule
juuretoos päale on kirjastustele ette-
elimeft tulnud õige rohkelt arwul, mis
näitab pldewat huwi tõusu raamatu
wastu.

Ka kartulile juurdemaks?

Cesti Kartulikaswatamise Ühingu
algatuseft peeti reedel, 1. nov. põlmitõ-
toos nõupidamine mitmesuguste kartuli-
fittimuste üle. Roos olib põlmitõ-
ministeeriumi, põlmitõtoos, Cesti
Kartulikaswatamise Ühingu, Kartuli-
ühingute Ühiku ja Kartuli eksporditõ-
eefindajad.

Nõupidamisel peeti tarwilikuks
kartulikaswatajate tähelepantu juhtida
kartuli hawlmiseft hädawõhule ja pte-
malt kaalut kartulikaswatajate seisu-

korra parandamise lülmist. Nõupidam-
misteft ofawõttajad pooldast seisuõhta,
et kartulile müügi hind oleks fittidus-
tatud wastawalt teotiesfittidusele. Ar-
wati, et tärlitke ja älenormi pldituse
wõlksurule fõbustamises oleks tarwitit
riiklit juurdemaks, mis wõlksurule
kartulile eest põlmeestele hinda
tootmistulude tasemel. Kartulile turas-
tamise wõlksurule tuleks lalendada nels
rafoontides, kus neli sehw maaptana
istiu enam kaswatataffe.

Haanjas lasti maha hiigellind

30. okt. nägi Haanjas taluperemees
Aug. Udras suurt kottu waretelar-
jast kaabetuna lendawat oma tuufituse.
Mees wõlksurule püssi ja ruttas linnale
jõrgi. Meest nähes tõusis hiigellind
lendu. Kõlmetse lastis mees talle paugu,
mille tagajärjel kottas langes. Paug
oli tobanud hiigellindu lilmast. Mehe
lähenedes awalbas kottas suurt wastu-
panu ja pldidls põgeneda. Kuna tili

oli puraks lastud, ei jaanud ta len-
nata. Kottas oli mehe wastu täis
wihja ja ei lastnud end puutuda. Mees
kuttus appi oma abikaasa, kelle abil
kottas oma jalgadel mehe kottuue pld
astuma, äts äheft, teine teistelt tilm-
otsoft fittidustes. Kottas läks koor
tada waatama, lind aga andis talle
oma terwe tilmannuga nitsugule hoobi,
et koor ei julgenud enam talle ligi-
neda. Mees ist linnu Pressi kottu-
maja juurde, kus ta surmast. Opi-
telle on ta huwitawats waatusejemets
õppeõõli. Waatuseft ja mõõtmiseft sel-
gus, et hiigellinnu tilmapihtus on 60
sm, tilmade loius lallifittitult on
2,2 meetrit (7 jalgat). Mitmete tunde-
märkide järele otustades peaks ta
olema merikottas, kes eluties fogu
aasta kottumaa plditides.

Peretonnaseisu teateid.

Wõru linnas peretonnaseisumestiku
juures on registreeeritud oktoobrikuu
jootul järgmised peretonnaseisumete:
S a n d i k u d: Wõlksurule Hendrikson,
Wõlksurule Kõlmetse, Saal Palumaa, Ants
Kõlmetse ja Wõlksurule Harju.

Abielumisesse soomil awal-
d a n u d: Jaan Parts ja Seida-Geftede
Jõgar; Peeter Sõls ja Maria Paluots;
Seonhard Eichenbaum ja Wõlksurule-
Kõlmetse; Kõlmetse Sudaristilom ja
Hilda Salajae; Eduard Jdeon ja Salme
Pauline Raal.

Abieluunud: Elmar Girt ja
Weera Adamowitsch; Jaan Hofmann ja
Wõlksurule Johanna Selter; Wõlksurule-
Kõlmetse Sapp ja Armand Salu; Herbert-
Arnold Põdar ja Seonikine Seibe; Egon
Wõlksurule ja Anni Wõlksurule; Fromhold
Oskar Gelft Krause ja Gudrun-Jilse-
Toni Rohloff; Paul-Georg Matti ja
Weera Sõrn.

S u r n u d: Maarja Kungus — 76
a., Seena Jinas — 77 a., Elise Medow
— 89 a., Katri Rapp — 92 a., Eugen
Dimritsew — 15 a., Hilda Raat — 76
a., Kõlmetse Wõlksurule — 36 a.

Tellige „Wõru Teataja“

